

Svensk Ventilation
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Boverket
remiss@boverket.se

Svensk Ventilations svar på Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader Dnr 31/2022

Svensk Ventilation är en branschorganisation för ventilationsföretag i Sverige. Medlemmarna är tillverkare, installatörer, serviceföretag, återförsäljare och konsulter. Tillsammans sysselsätter våra medlemsföretag cirka 10 000 personer och omsätter cirka 20 miljarder kronor per år i Sverige. Svensk Ventilations vision är *Ett hälsosamt och energieffektivt inomhusklimat för alla.*

Inledning

Den föreslagna föreskriften saknar preciserade krav för installationsbrandskydd vilket riskerar brandskyddet och därmed brandspridning mellan brandceller. Svensk Ventilation avstyrker därför remissen i dess nuvarande utformning. Remissen behöver omarbetas och kompletteras.

Generella synpunkter

- Svensk Ventilation är positiva till en modernisering av brandskyddsreglerna som adresserar våra nuvarande och framtida brandrisker. Ett nydanande regelverk kommer få stort genomslag i branschen och påverkar vårt byggnadstekniska brandskydd under lång tid framöver. Vi anser dock att säkerhetsnivån i byggnader som projekteras med dessa regler kommer att variera kraftigt kring miniminivån till följd av att reglerna har blivit mindre tydliga.
- Det saknas preciserade krav för installationsbrandskydd. Det utgör idag många gånger den enskilt största anledningen till fel i praktiskt utförande av brandskyddet. Att helt ta bort preciserad kravbeskrivning på till exempel spjäll, schaktutformning, spridning av brand genom temperaturledning och genomföringar m.m. riskerar att leda till ännu fler fel i delar av brandskyddet och därmed riskera sprida brand mellan brandceller.
- Vi är dock positiva till delar av den nya regleringen eftersom den förtydligar förutsättningar som tex. brandgasventilation.
- Det är också otydligt vilket preciserat krav som gäller för vilket funktionskrav, och vad som behöver tas hänsyn till vid en analytisk dimensionering om man avviker från ett preciserat krav.
- Svensk Ventilation är i grunden positiva till den nya regelmodellens struktur med tre avdelningar per författning. Vi anser dock att detaljeringsgraden generellt är för låg, varvid en praktisk verifiering av föreskrifterna kan bli mycket svår. Det är även problematiskt att det enbart ska ligga på samhällsbyggnadssektorn att ta fram metoder för att verifiera att krav är uppfyllda. Därför är det mycket viktigt att regelmodellen är

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

utformad på ett sådant sätt att tolkningen och tillämpningen blir enhetlig i landets kommuner och ger ökad förutsägbarhet av enskilda byggnadsnämnders bedömningar. Mot bakgrund av detta ser vi stora risker med att ansvaret för verifieringsmetoderna läggs på samhällsbyggnadssektorn och att det fortsätter att vara upp till enskilda byggnadsnämnders godtycke att avgöra om Boverkets krav är uppfyllda eller ej.

- Vi anser att någon typ av nationellt godkännande av verifieringsmetoder är nödvändigt, för såväl kvantitativa som kvalitativa funktionskrav och med uppgift att övervaka en nationell likriktning av byggnadsnämnders bedömningar. Vi anser att reglerna gott kunde fortsätta hänvisa till standarder när det gäller verifieringsmetoder. Detta görs dock i ringa grad och godtyckligt i brandföreskrifterna.
- Vi anser att den tidsplan som tagits fram för implementering är alltför snäv med tanke på att en mängd olika branschstandarder som ska tas fram eller uppdateras. Övergångsperioden bör förlängas tills samtliga vägledningar har tagits fram av Boverket och branschen har getts möjlighet att ta fram erforderliga rekommendationer och branschstandarder.
- Vi konstaterar att utformningen inte är lika mellan de olika föreskrifterna vilket var en av grundtankarna med de nya reglerna. Det finns i dagsläget ingen röd tråd gällande utformningen:
 - Boverkets föreskrifter om skydd mot buller i byggnader innehåller *detaljkrav i tabellform*.
 - Förslag till Boverkets föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa innehåller *detaljkrav i löptext*.
 - Förslag till Boverkets föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader innehåller *allmänna råd och hänvisningar till standarder*.
- Vi anser att det är olyckligt att man i regelförslaget tagit bort hänvisningar till parallell lagstiftning och regler gällande projektering och byggande, då även dessa är viktiga för att få helhetssynen.
- Vi anser att det generellt behövs flera vägledningar för att förklara vissa krav och begrepp. I denna remiss hänvisas ofta till *branschen* och *sektorn*. Vilka dessa är måste definieras. Funktionskrav innehåller värdeord, t.ex. *tillräcklig robusthet*, utan koppling till preciserade krav. Vilket gör det mycket svårt för projektör och granskare att veta om funktionskravet är uppfyllt.
- Är det säkerställt att ingen del av föreskriften är i konflikt med övriga föreskrifter?
- Det har införts många nya begrepp och uttryck som är förvillande lika och riskerar att skapa en osäkerhet. Tex. brandteknisk klass E som kan innebära både integritet och ytskiktssklass.
- Vi anser att det otydliga regelverket riskerar att skapa en rättsosäkerhet och det juridiska ansvaret är otydligt när man hänvisar till branschen och sektorn för att skapa vägledningar.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Författningsförslaget

Avdelning I. Övergripande bestämmelser

1 kap. Övergripande bestämmelser

Definitioner

4§ Vi saknar definitioner för uttryck som exempelvis *Imkanal(system)*, *kanalsystem*, *andra typer av kanalsystem*, *brandspjäll*, *rökevakuerande system*, *anslutningsdon* och ordet *fackmässig*. Då dessa ord om än i många fall är vedertagna så används de ibland felaktigt, varför en definition är viktig.

Komplettera med definitionerna för ovanstående uttryck.

Byggprodukter och material

7§ Denna paragraf är väldigt övergripande och riskerar att tolkas väldigt fritt. Därför är en vägledning nödvändig som tydliggör vad som är en vedertagen metod då det är ett skalkrav. Dessutom är den väldigt begränsande för systemlösning av produkter som var för sig är bedömda, men ej som system testade och bedömda. Detta gör att det i verkligheten är omöjligt att implementera. Paragrafen måste också ändras så det redan i första stycket framgår att de inom EU vedertagna metoderna ska användas.

Komplettera med en vägledning om vad som är vedertagna metoder. Samt lyft upp sista raden *Inom Europeiska unionen vedertagen metod ska användas där sådan finns* till första stycket. Se vårt nya förslag nedan.

Nytt förslag på paragraf

7§ Byggprodukter och material ska ha kända och dokumenterade egenskaper i de avseenden som har betydelse för byggnadens förmåga att uppfylla kraven i denna författning.

1. Inom Europeiska unionen vedertagen metod ska användas där sådan finns.
2. Byggprodukter med förhandsbedömda egenskaper ska anses ha kända och dokumenterade egenskaper i de avseenden som de är förhandsbedömda.
3. Egenskaper hos andra byggprodukter än byggprodukter med förhandsbedömda egenskaper ska provas eller bedömas genom annan vedertagen metod.

Projektering och utförande

8§ Vi är positiva till kravet att byggnader ska projekteras på fackmässigt sätt. Vad som är fackmässigt är dock otydligt.

Komplettera med en vägledning vad som är fackmässigt och uppenbart obehövt.

9§ Det är positivt att projekteringen ska dokumenteras. Vi anser dock att en vägledning behövs som anger vad som är uppenbart behövt. För att underlätta läsbarheten anser vi att det som står i 20§ bör vara i direkt anslutning till denna paragraf.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Komplettera med en vägledning samt förtydliga läsbarheten genom att placera 20§ i direkt anslutning till 9§ alternativt att i 9§ hänvisa till 20§.

10§ Vi anser att paragrafen bör kompletteras med texten *I enlighet med samtliga lagar, författningar och föreskrifter som till dagens datum är laga gällande*. Detta gäller i sak alltid, men vi vet att det finns risk att man läser att handlingen är tillräcklig och därmed anser att den som gjort handlingen följt lagar, föreskrifter och författningar.

Komplettera med punkt 3 *Dessutom i enlighet med samtliga lagar, författningar och föreskrifter som till dagens datum är laga gällande*.

Särskilt om ändring av byggnad

13§ Vi stödjer denna paragraf, då den är förtydligande.

Kontroll

16§ För att förstärka kontrollen under projektering anser vi att paragrafen bör kompletteras med följande text: *I enlighet med samtliga lagar, författningar och föreskrifter som till dagens datum är laga gällande*.

Komplettera med *I enlighet med samtliga lagar, författningar och föreskrifter som till dagens datum är laga gällande*.

18 § Behöver förtydligas hur denna skiljer sig mot vanlig mottagningskontroll.

Komplettera med en vägledning.

Brandskyddsdocumentation

20§ Vi är väldigt positiva till att en Brandskyddsdocumentation ska upprättas och stödjer föreslagets innehåll.

Drift- och underhållsinstruktioner

21§ Vi är positiva till att drift- och underhållsinstruktioner ska upprättas. Dock vill vi lägga till *Driftinstruktionerna ska vara överensstämmande med det i brandskyddsdocumentationen angivna förutsättningarna*. Tex. finns ingen standard för evakuerings och bypassspjäll varför hur dessa ska testas behöver definieras i brandskyddsdocumentation.

Komplettera paragrafen:

21§ Drift- och underhållsinstruktioner ska upprättas så att byggnaden i drift kan uppfylla kraven i denna författning. Driftinstruktionerna ska också vara överensstämmande med det i brandskyddsdocumentationen angivna förutsättningarna.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

2 kap. Dimensionerande förutsättningar, tekniska system och övriga anordningar

Dimensionerande förutsättningar

Dimensionerande brandbelastning

1§ Vi anser att paragrafen behöver förtydligas med en vägledning.

Komplettera med en vägledning om vad som är permanent resp. variabel brandbelastning.

5§ - 20§ Vi är positiva till att byggnads- och verksamhetsklasserna är väl förklarade.

Tekniska system och övriga anordningar

21§ - 49§

- Det saknas allmänt en paragraf om ventilationsbrandskydd. Detta innebär att skyddsnivå och krav på produkterna saknas som riskerar att leda till försämrat brandskydd. Därför ska man lägga till en paragraf om ventilationsbrandskydd liknande det som finns för *dörrar* 25§ och *dörrstängare* §26.
Komplettera med paragraf om separat ventilationsbrandskydd samt koppla till vårt förslag kap 1 §7.
- Vi saknar förklaring på hur tillförlitlighet och hög tillförlitlighet uppfylls.
Komplettera med en vägledning som förtydligar hur tillförlitlighet och hög tillförlitlighet kan uppnås för de olika tekniska systemen där inget beskrivs.
- I 25§ blandar man analytisk verifiering och specificerade krav. Denna möjlighet ska också skivas in i den nya ventilationsbrandskyddsparagrafen.
- *Trycksättning*: Vi stödjer 43§ och 44§ men de allmänna råden måste hänvisa till både SS-EN 12101–6:2022 och SS-EN 12101–13:2022 för att båda standarderna hör ihop som system.

Brandgasventilation

Allmänt:

Rubriken måste vara *Brandgasventilation och rökkontrollsystem* för att täcka de harmoniserade standarderna som finns. Om inte ordet rökkontroll finns med är risken att detta misstolkas, vilket leder till felaktiga system och produktval.

45§ I paragrafen saknas tidsaspekter, det vill säga vilken tid funktionen ska upprätthållas. Detta räcker under förutsättning att 1.kap. 7§ ändras. Om inte måste det kompletteras med ett nivåställande krav som hänvisar till harmoniserade standarder för brandgasfläktar och rökkontrollsystem.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Avdelning II. Uppförande av nya byggnader

3 kap. Bärförmåga vid brand

Tillförlitlighet i tekniska system

8§ Vi tillstyrker formuleringen *Tekniska system ska ha skydd mot strömbortfall på grund av brand motsvarande kravet för avskiljande förmåga i byggnaden. Kommunikationssystem och styrningar av brandtekniska installationer ska ha skydd mot felfunktion på grund av brand.*

4 kap. Skydd mot uppkomst av brand

Preciserade krav

Imkanal

Allmänt:

Imkanal behöver definieras i 1 kap. 4§ och förtydligas att i *imkanal* ingår alla kanaldetaljer som behövs för att sätta ihop systemet och inte endast *kanalen*. Alternativt en ny definition av imkanalsystem där fläktar, spjäll o.d. ingår.

Komplettera med en definition av imkanal.

10§ Vi anser att tredje stycket materialegenskap ska vara ytskiktclass B. Det är dessutom en olycklig bokstavsanvändning för att i tredje stycket används E som kan misstolkas med E i andra stycket. Förtydliga att E i tredje stycket är ytskiktclass dvs. materialets egenskap vid brand.

Ändra och **förtydliga** paragrafen enligt ovan.

Imkanaler som betjänar matlagingsanordningar i storkök

12§ Vi anser att detta är en mycket farlig paragraf ur brandsynpunkt, då man kan installera en brännbar kanal så länge man sprinklar imkanalen. Inga krav enligt 11§ behöver då uppfyllas. Konkret saknas följande:

- Koppling till 11§.
- Nivåsättning vad som är stora mängder brännbara avsättningar.
- Nivåsättning för skyddsnivå för stora mängder brännbara avsättningar. Vad krävs för att nå tillfredställande skyddsnivå?

Ändra och **omarbета** paragrafen enligt ovan.

10§ - 12§ I övrigt är vi positiva till paragraferna.

21§ Vi anser att skorstenar och rökkanaler ska mynna övernock. Ur ett brandspridningsperspektiv räcker 1,0 meter över taktäckning. Men för att inte riskera att dra in rök i ventilationstilluften, risk att rök vandrar längs tak in mot nock samt att rök- och sotnedfall faller ner till vistelseutrymmen behöver skorstenar och rökkanaler mynna övernock.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

5 kap. Skydd mot utveckling och spridning av brand och brandgaser inom byggnad

Allmänt:

Vi anser att det behövs en vägledning som förtydligar och förklarar uttrycken *robusthet, hög tillförlitlighet och tillräcklig snabbhet*.

Krav på byggnadsdelar i vissa installationer

18§ Luftdon kan inte ha någon brandteknisk klass, E = integritet. Ett tidskrav måste komplettera den brandtekniska klassen, eller menar man materialkrav? Förtydliga gärna vad som avses. Olycklig kombination av teknisk klass E som kan innebära både materialegenskaper och integritet.

Förslag är att ändra till material i ytskiktssklass E.

Installationer med mera i brandavskiljande konstruktioner

37§ Generellt stödjer vi paragrafen, men vi anser att det skulle vara bra att dela upp ventilationssystem för sig, så det är lättare för läsaren att följa. Kompletteringar med att installationer på och utanför brandavskiljande konstruktioner måste också ingå i denna paragraf. Tex. kan brand/brandgasspjäll monteras i byggnadskonstruktion men oftast på eller på utsidan av konstruktion, vilket då inte blir i brandavskiljande konstruktion.

Kravnivåhöjning på brännbara konstruktioner påverkar genomföringar och installationer i byggnadskonstruktionen, som inte tas upp av EN-standarder, här behöver en vägledning tas fram som förtydligar hur detta ska hanteras.

För att säkerställa att vi får tillfredsställande skydd måste vårt förslag på förändring i 1.kap 7§ göras.

Ändra paragrafen enligt ovan, **komplettera** med en vägledning och ändra 1.kap 7§ enligt vårt förslag.

8 kap. Räddningspersonalens säkerhet vid brand

Allmänt:

Generellt är det svårt att veta vilka resurser Räddningstjänsten kommer att ha i framtiden. Praktiskt svår punkt att lösa.

Brandgasventilation

Allmänt:

Rubriken måste vara *Brandgasventilation och rökkontrollsystem* för att täcka de harmoniserade standarderna som finns. Om inte ordet rökkontroll finns med är risken att detta misstolkas, vilket leder till felaktiga system och produktval.

11§ - 12§ Bra med grundkrav med manuell aktivering, men tillåts automatisk aktivering? Redovisade preciserade krav är inte teknikneutrala. Paragrafen måste skrivas om så att syftet

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

kan nås utan specificerad teknisk lösning. Tex. måste förutsättningarna vara så tydliga att även mekanisk bandgasventilation kan användas.

Ändra paragrafen så att den blir teknikneutral.

Skyltning

15§ Vi anser att paragrafen är bra.

Avdelning III. Ändring av byggnader

9 kap. Allmänt vid ändring av byggnader

Allmänt:

Vi anser att det är otydligt juridiskt vilka krav som ställs på tekniska bedömningar och vem och vilka som får göra brandtekniska bedömningar.

Frågor med anledning av dessa synpunkter kan ställas till:

Andreas Martinsson, e-post andreas.martinsson@svenskventilation.se, tel. 08-762 75 46

Andreas Martinsson
Teknik- och miljöchef
Svensk Ventilation

Britta Permats
VD
Svensk Ventilation

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se